

17. neděle po sv. Trojici, ČCE Střítěž, sen. far. Jaroslava Michnová

1. čtení: Lk 6,27-36 poslání: 1Pe 3,9

2. čtení: Žalm 134

- 1 *Dobrořečte Hospodinu, všichni Hospodinovi služebníci, kteří stojíte v Hospodinově domě za nočního času.*
- 2 *Pozvedejte ruce ke svatyni, dobrořečte Hospodinu!*
- 3 *Hospodin ti žehnej ze Sijónu; on učinil nebesa i zemi.*

Text kázání:

Tato slova žalmu, která jsme právě slyšeli, zaznívala kdysi dávno Izraelcům na závěr jejich dlouhé poutě do Jeruzalémského chrámu. Poutníci dosáhli svého cíle, mají za sebou dlouhou cestu, vystoupali schodištěm ke svatyni a slaví svoji poslední večerní bohoslužbu, dobrořečí Bohu a přijímají požehnání. Až odezní poslední tón modlitby, vydají se zpět do svých domovů. Zpět do všedních dnů.

Ta naše dnešní neděle – v pořadí již 17. po sv. Trojici, je už dávno za slavnostní Svatodušní a ještě dál za Velikonoce. Naposledy, když jsem s Vámi slavila bohoslužby, tak to bylo právě na Velký pátek. Čas rychle uběhl, Velikonoce jsou již dávno za námi a my jsme se týden po týdnu vrátili do všednějších dní církevního roku. Naše velikonoční „poutí“, tedy slavnostní bohoslužba, zůstala vzpomínkou. Ovšem každá další neděle, jedna za druhou, má být připomínkou této Velké neděle vzkříšení.

A tak i ta dnešní neděle, dnešní oslava Kristova vzkříšení, nás chce opět vtáhnout do slavnostní atmosféry. Chce nás vytrhnout ze všedních dní. Chce nás pozvat k radosti z velikonoční události, ze které křesťan žije po celý rok a chce nám být požehnáním. A právě o *požehnání* hovoří celý dnešní žalm. A to doslova v každé sloce. Pojďme se do něj zaposlouchat ještě jednou.

- 1 *Dobrořečte Hospodinu, všichni Hospodinovi služebníci, kteří stojíte v Hospodinově domě za nočního času.*
- 2 *Pozvedejte ruce ke svatyni, dobrořečte Hospodinu!*
- 3 *Hospodin ti žehnej ze Sijónu; on učinil nebesa i zemi.*

I.

Požehnání... Takové pobožné slovo, že. A co vlastně znamená? Co si všecko pod ním představit. Nedávno jsem se ptala dětí na náboženství, co si myslí, že znamená slovo požehnání. A měly celkem jednoduchou odpověď – požehnání je to, když je něčeho požehnaně, když je toho *hodně moc!*

A asi na tom něco bude. Požehnáního je totiž opravdu hrozně moc. Je to totiž všecko to dobré, co v životě máme.

Všechno, čeho jsme dosáhli, a co jsme kdy dostali, je Božím požehnáním. Bez Božího požehnání by nezačal ani náš život – dar života je přece také jedno velké Boží požehnání.

Protože z perspektivy křesťana je celý život závislý na Bohu, je tedy více než jasné, že na Božím požehnání závisí úplně všecko. A Bůh žehná opravdu hodně.

Požehnání není jen to *viditelně* dobré (jak by se mohlo zdát) – potomstvo, majetek, prosperita, ale také to *neviditelně* dobré – jako víra, Boží blízkost, důvěra a láska. Hospodin nám žehná.

Je těžké dát jednoduchou odpověď na to, co je to požehnání. Samotný význam toho slova vynikne snad až vedle svého protikladu a tím je *zlořečení* nebo také proklínání.

Opakem, protikladem požehnání je proklínání.

Žehnáním se totiž svolává *dobro* a proklínáním *zlo*.

Z toho vyplývá, že žehnám-li někomu, nemohu ho vzápětí proklínat a přát mu zlé věci.

Ke křesťanské víře zlořečení prostě nepatří. Vzpomeňme na Ježíšova slova z Lukášova evangelia, která jsme dneska slyšeli: „*Žehnejte těm, kteří vás proklínají.*“ Křesťan druhým lidem žehná. Proklínání obrací v požehnání. Zlo přemáhá dobrým.

Protože křesťan sám na sobě nese požehnání Nejvyššího a to znamená, že lidem může a má přát zase jen to dobré od Hospodina. Předává dál to, co sám přijal. Žehnáním svolává dobro a přemáhá tím zlo. Jak můžeme číst u Pavla v ep. Římanům: „*Ošklivte si zlo, Iněte k dobrému...*

Svolávejte dobro na ty, kteří vás pronásledují, dobro, a ne zlo... Nikomu neodplácejte zlým za zlé. Vůči všem mějte na mysli jen dobré.... Nedej se přemoci zlem, ale přemáhej zlo dobrem."
(Ř 12, 14.17.21)

Přijímáme-li Boží požehnání, a už jsme si řekli, že ho přijímáme neustále - s každým dalším nadechnutím - pak nemůžeme jednat jinak, než žehnat.

Dobro spojené se žehnáním je neviditelné, ale je v něm přítomna skutečná Boží milost.

Každý pokřtěný je na základě svého křtu - což je snad nejsilnější znamení Božího požehnání, kterého se nám dostává - povolán nést požehnání světu.

Být požehnáním pro druhé a proto má žehnat.

Bratři a sestry žehnejme.

Nebudme jen příjemci slova požehnání, která zaznívají pravidelně při každé bohoslužbě, ale nesme toto požehnání dál do světa. Nenecháme slova žehnání jen farářům, ale sami jimi přemáhejme zlé dobrým. Svolaвайте dobro. Jak píše apoštol Petr: *„Neodplácejte zlým za zlé ani urážkou za urážku, naopak žehnejte; vždyť jste byli povoláni k tomu, abyste se stali dědici požehnání."* (1Pe 3,9)

Jsme dědici požehnání. Všichni. Žehná tedy ten, komu bylo žehnáno a ví o tom. Hospodin nám žehná. A ten, kdo si je toho vědom, z Božího požehnání žije, je na něm vědomě závislý, je vyzván požehnání nést dál.

Nám se žehnání postupem času zúžilo jen na příležitost bohoslužeb - jako slova závěrečného požehnání a na příležitosti vysluhování svátostí a pak také na slavnostní chvíle spojené s nějakým významným rituálem jako je svatba, konfirmace, uvedení do nějaké služby ve sboru a podobně. V běžném životě toho mnoho nezůstalo. Bývalo zvykem žehnat dětem před spaním nebo si vyprošovat ochranu a požehnání před cestou. I to se mnohde vytratilo. Zůstal nám v povědomí snad už jen dnes roztomile znějící pozdrav horníků: „Zdař Bůh!". To není vlastně nic jiného než přání, ať nám Bůh dá zdar, ať naši práci prostě požehná...

Vést požehnaný život je vlastně umění radovat se z Božího žehnání, umění přijímat ho. A neodpírat ho druhým lidem.

Protože i to se může stát. Svým jednáním nebo postojem můžeme druhé lidi odradit od křesťanského života. Můžeme se stát překážkou. Podobně jako třeba učedníci, když bránili Ježíše před dětmi, které mu přinášeli, aby jim požel. Ježíš se rozhněval a řekl jim: *„Nechte děti přicházet ke mně, nebraňte jim, neboť takovým patří království Boží. Amen, pravím vám, kdo nepřijme Boží království jako dítě, jistě do něho nevejde."* Objímal je, vzkládal na ně ruce a žehnal jim." (Mk 10,13-16)

Evangelijní příběh Ježíše s dětmi je dobrým obrazem pro Boží jednání. Ježíš děti objímá, vzkládal na ně ruce a žehná jim. Boží žehnání tímto obrazem získává úplně nový rozměr. Stává se Hospodinovou náručí, která se otvírá pro nás. Žehnání je něžné Boží gesto. Otcovská náruč, která nás ujišťuje o Boží lásce k nám.

Podobně pak, žehnáme-li my sami druhým, jako bychom říkali: „Neboj se, Bůh je s tebou. Patříš Bohu, má tě rád a chrání tě."

I to mohou být naše slova žehnání, když druhého ujistíme o Boží blízkosti.

Ted' už si možná snadněji odpovíme na to, co to požehnání je.

Ale ještě nám k tomu chybí říci jedna důležitá věc...

A totiž, čteme:

II.

„Dobrořečte Hospodinu všichni Hospodinovi služebníci..."

„Dobrořečte Hospodinu."

Výzva k dobrořečení je překladem stejného slova - slova pro požehnání. Správně bychom měli překládat: „Žehnejte Hospodina." Ale co to znamená?

V našem jazyku toto slovní spojení moc nefunguje. V tomto kontextu ho nepoužíváme a proto ho opisujeme právě slovy jako dobrořečit nebo velebit. Potom už tomu rozumíme více. Žehnejte Hospodina je výzvou k tomu, abychom ho uznali jako toho, kdo má moc nadevším. Naše žehnání směřem k Bohu – proto žehnejte **Hospodina** a ne žehnejte **Hospodinu**, je vlastně jeho oslavou a chválou.

Hospodina žehnáme, když ho chválíme a vzýváme.

Když *pozvedáme své ruce ke svatyni*, jak praví žalmista. My sami ze sebe nemůžeme žehnat někomu, kdo sám je ten žehnající a požehnaný. Naše žehnání je chvála. Chvála Božího jména, jeho vzývání je naše žehnání Hospodina. Možná proto je až 5x Hospodinovo jméno v tak krátkém žalmu.

Tolikrát, abychom nepřehlédli toho, kterému patří vše. A od kterého všechno požehnání vychází...

A to je ta důležitá věc – **požehnání nepřichází jen od Hospodina k nám a od nás pak na druhé lidi, ale žehnání vychází také od nás k Hospodinu.**

*„Žehnejte **Hospodina**, všichni **Hospodinovi** služebníci, kteří stojíte v **Hospodinově** domě za nočního času.*

*Pozvedejte ruce ke svatyni, žehnejte **Hospodina!***

Hospodin ti žehnej ze Sijónu. On učinil nebesa i zemi.“

Na tom, co si tu dnes říkáme, vidíme, že požehnání má něco jako dvojí směr. Vzestupný – směrem nahoru k Hospodinu (to jsou ty naše chvály a vzývání Hospodina) a směr sestupný, kdy Boží požehnání sestupuje zeshora na nás. Hospodin žehná nám. Je to tedy něco, co nás vzájemně s naším Bohem spojuje. Působí to mezi sebou navzájem a výsledkem je společná řeč, která není z tohoto světa. Je to něco, dalo by se říci, velmi intimního, mezi námi a Hospodinem. Požehnání, kterého se nám dostává se skrze nás zase vrací zpět k Hospodinu, od kterého vyšlo.

Augustin v jednom ze svých kázání tuto vzájemnost vyjádřil slovy: *„Když nám Bůh žehná, rosteme. A když žehnáme Boha, rosteme také. Obojí nám prospívá. Požehnání přichází od Pána nám a následuje, že my pak Bohu dobrořečíme. To první je jako déšť a to druhé jako plody.“* (Augustin Ž 66 – Ennarationes in Psalmos)

Slova žalmu jsou nám povzbuzením, abychom byli smělí a Hospodina velebili a zároveň nás ta slova zavazují. *„Žehnejte a pozvedejte ruce, žehnejte Hospodina a ze Sijóna požehná on vám!“* Ten, od kterého vychází veškeré požehnání je hoden žehnání. Naše dobrořečení, naše žehnání Hospodina je naší otevřenou náručí toužící po Bohu. Je naším vyznáním lásky.

Žalm končí (jak jinak) než slovy požehnání.

„Hospodin ti žehnej ze Sijónu, on učinil nebesa i zemi.“ On, tedy ten, který stvořil nebe a zemi, ti požehnej.

On, který sídlí na svatém místě a patří mu celý vesmír i zem ti dá své požehnání.

– Můžeš snad dostat něco víc? Dostal jsi hodně.

O Velikonocích jsme plně zakusili sílu a moc Hospodinova požehnání. A sice v Ježíši Kristu.

On nám donesl plnost Božího požehnání v těle až k nám na zem. Hospodin ze Sijóna se přiblížil úplně nejbliž jak mohl. Chodil po naší zemi, stoloval s námi, žil mezi námi, učil nás a vydal se dobrovolně za nás, aby se hojnost Božího požehnání ještě více rozlila až na samotný konec země. Skrze kalich, který spolu s ním pijeme se stáváme součástí této velikonoční události a máme účast na Božím požehnání. Tvoříme církev, skupinu Božích služebníků, která byla posvěcena Duchem svatým. Bylo na nás Duchem svatým vylito požehnání, které máme nést dál, celému stvoření.

Jsme Hospodinovi služebníci, Kristova církev vedená Duchem svatým. Jsme pod Boží ochranou a v Hospodinově objetí. Už se nemusíme vydávat jako tehdejší lid staré smlouvy na dlouhou cestu do Jeruzalémského chrámu, abychom zakusili Hospodinovu přítomnost, ale právě díky Kristu s ním smíme být neustále.

Spočívá na nás totiž Boží požehnání.

Hospodin nechť nám žehná ze Sijóna!

Amen